

Suurpetotyöryhmän loppuraportti

Khall 08.02.2022 § 33

Valmistelija Kaupunginjohtaja Tytti Määttä puh. 044 725 5220 ja hallintojohtaja Juhana Juntunen puh. 044 725 5222.

Kuhmon kaupungin petotyöryhmä on ollut toiminnassa viimeksi vuonna 2013. Petotyöryhmä perustettiin kaupunginhallituksen päätöksellä (§ 218) 07.05.2013. Työryhmän perustaminen liittyi Kuhmon Perussuomalaiset ry:n valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen.

Kaupunginhallitus perusti työryhmän tutkimaan, voidaanko Kuhmon kaupunginvaltuustossa edustettuina olevien puolueiden kesken muodostaa yhteistä kantaa petopolitiikkaan ja onko tarpeen perustaa metsäpeuroille poronhoitoalueen kaltaista suojelualuetta. Työryhmän tuli lausua näkemyksensä lyhyenä kirjallisena muistiona vuoden 2013 loppuun mennessä. Työryhmä kutsui itselleen sihteerin ja kuuli asiantuntijoita. Kaupunginhallitus nimesi työryhmään jäsenen jokaisesta valtuustossa edustettuna olevasta puolueesta ja heille henkilökohtaiset varajäsenet, työryhmän puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä sihteerin.

Työryhmän kokoonpano oli seuraava:

Jäsen	Varajäsen
Mikko Polvinen	Toni Piironen
Eija Komulainen	Tuomo Piirainen
Markku Pietikäinen	Ensio Pikkarainen
Kirsi Virtanen	Mauri Piirainen
Marja-Stiina Suihko	Erkki Mäntymäki
Jaakko Kyllönen	Heikki Hyvönen
Tauno Harinen	Ulla-Maija Haverinen

Työryhmän puheenjohtajana toimi Mikko Polvinen. Tehtäväannon mukaisesti työryhmä laati tiivistetyn loppuraportin:

PETOTYÖRYHMÄN LOPPURAPORTTI 29.7.2013

Ehdotamme seuraavia toimenpiteitä:

1. Vastuu Suomen susikannasta on jaettava tasapuolisesti maan eri osien kesken, koska Kuhmon nykyinen osuus maan susikannasta on liian suuri.
2. Kuhmossa haittaa aiheuttavat susiyksilöt poistetaan lupakäytäntöä nopeuttamalla, lisäämällä viranomaisten ja paikallistason vuoropuhelua sekä tuomalla päätöksentekoa lähemmäs paikallistasoa.
3. Petovahinkojen korvausjärjestelmää kehitetään. Tehostetaan kotieläin-, lemmikki- ja metsästyskoiravahinkojen ennaltaehkäisyä, nopeutetaan vahinkojen käsittelyä ja korvausten maksamista sekä suhteutetaan korvausmäärät vahingoittuneiden eläinten todelliseen, yksilölliseen arvoon.

4. Haaskojen hyväksikäyttö suurpetojen metsästyksessä lopetetaan. Haaskojen pitäminen sallitaan vain päätoimisille luontomatkailuyrittäjille ja ammattiluontokuvaajille.
5. Metsäpeuroille perustetaan Kuhmon, Sotkamon ja Ristijärven kattava erityisalue, jolla seurataan metsäpeurakannan kehittymistä ja suurpetojen vaikutusta siihen.
6. Tuetaan kuhmolaisen metsästyskulttuurin säilymistä luontoa ja sen moninaisuutta kunnioittavana harrastuksena ja metsästysmatkailun perustana.
7. Perustetaan Kuhmoon tutkimusryhmä selvittämään suurpetojen ja ihmisten suhteeseen liittyviä sosioekonomisia, taloudellisia ja biologisia tekijöitä sekä hanke kehittämän teknologian hyväksikäyttöä suurpetotutkimuksessa ja petovahinkojen ehkäisyssä.
8. Lisätään luontoon ja erityisesti petoihin liittyvää tiedotusta ja valistusta luomalla paremmat edellytykset ihmisen ja luonnon sopusointuiselle rinnakkainelolle ja konfliktien ennaltaehkäisylle.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Määttä Tytti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää suurpetotyöryhmän. Työryhmään valitaan jäsen jokaisesta valtuustossa edustettuna olevasta puolueesta ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Kaupunginhallitus nimeää työryhmälle puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä sihteerin.

Työryhmän tehtävänä on:

1. Edistää avointa keskustelua suurpedoista ja luoda mahdollisuuksia käydä keskustelua turvallisessa keskusteluympäristössä esimerkiksi Erätaukomenetelmää hyödyntäen. Tilaisuuksia voidaan toteuttaa osana osallisuushanketta.
2. Kuulla asiantuntijoita.
3. Päivittää yhteinen Kuhmon kaupungin näkemys suurpetopolitiikkaan vuoden 2022 kuluessa.

Työryhmän perustaminen on kaupungin strategian mukainen ja tukee arvoja avoimuus ja turvallisuus.

Keskustelun aikana kaupunginjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus päättää perustaa suurpetotyöryhmän. Työryhmän tehtävät ovat 1,2,3. Kaupunginhallitus nimeää työryhmän seuraavassa kokouksessaan.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Määttä Tytti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää suurpetotyöryhmän. Työryhmään valitaan jäsen jokaisesta valtuustossa edustettuna olevasta puolueesta ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Kaupunginhallitus nimeää työryhmälle puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä sihteerin.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

	Jäsen:	Varajäsen:
Puheenjohtaja	Tuomas Huotari	Mikko Polvinen
Varapuheenjohtaja	Seija Lukkarinen	Tuomas Kettunen
	Kirsi Virtanen	Marko Kilpeläinen
	Jari Kyllönen	Jaakko Kyllönen
	Riikka Seppänen	Ensio Pikkarainen
	Pekka Huttu-Hiltunen	Sabrina Logeais
	Jaakko Mikkola	Maija Inget
Pysyvä asiantuntija	Tytti Määttä	
Sihteeri	Juhana Juntunen	

Khall 06.04.2023 § 113
76/00.00.01.04/2022

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Kuhmon suurpetotyöryhmä on esitellyt loppuraportin luonnoksen kaupunginhallitukselle aikaisemmin. Yhteisessä keskustelussa todettiin, että loppuraporttiin tehdään täydennys metsäpeuraan liittyen.

Kainuun liitto nimesi aikaisemmin työryhmään Kainuun liiton edustajaksi Esa Kemppaisen Hyrynsalmelta.

Työryhmä antaa seuraavan täydennetyt loppuraportin:

Haaskojen pito

Haaskojen pitämistä tulee valvoa ja toiminnan tulee olla luvanvaraista. Luvan myöntäjän tulisi olla ELY-keskus.

Valmisteilla olevassa haaskalaissa tulisi olla määräys, että haaskojen pitäminen on sallittua vain elinkeinonharjoittajille tai tutkimustarkoituksessa ja haaskojen määrää kunnittain tulee rajoittaa. Laissa tulee määrittää, mikä on pienpetohaaska.

Haaskoista kuhmolaisten huoleksi nousi Kuhmon kaupungin ja suurpetotyöryhmän järjestämässä kyselyssä kesyyntyminen, joka on haitaksi suurpedoille ja aiheuttaa pelkoja ihmisessä sekä vahinkoja. Kuhmossa on aivan liian paljon haaskoja. Työryhmä esittää seuraavaan hallitusohjelmaan kirjattavaksi haaskalain valmiiksi saattamisen.

Asiantuntijoiden arvioihin perustuen haaskaruokintaa tulisi rajoittaa siten, että suurpetojen luontaiset ravinnonhankkimistavat säilyvät.

Kannanhoidollinen metsästys

Valtion tulee määrittää selkeästi suden suotuisan suojelun taso. Kannanhoidollinen sudenmetsästys voidaan aloittaa, kun suotuisan suojelun taso on saavutettu.

Vahinkoysilöiden poistamisen lupakäytäntöä tulee sujuvoittaa.

Suurpetojen poikkeuslupien määrän ja poistolupien asettamisessa tulee tehdä yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Suomessa tulee tasapuolisesti huolehtia susikannan elinvoimaisuudesta. Kuhmo on kantanut vastuuta Suomen susikannasta koko 2000-luvun ajan. Nyt susikanta on levinnyt muuallekin Suomeen. Jatkossa on huolehdittava kannanhoidollisella metsästyksellä siitä, että liian suuria petotihentymiä ei synny.

Haittayksilöiden lupakäytäntö toimii, mutta luvan myöntävä viranomais tulisi olla Poliisi.

Tutkimuksen käynnistäminen haaskaruokinnan vaikutuksesta suurpetojen kesyyntymiseen

Ystävyyden puistosta annetun lain 6. §:n mukaan ”Ystävyyden puiston tutkimusta, hoitoa, käyttöä ja valvontaa sekä puistossa tapahtuvaa opastusta varten perustetaan tarpeellinen lukumäärä virkoja ja otetaan työsopimussuhteista henkilökuntaa.

Kuhmon kaupunkiin perustetaan Ystävyyden puiston opastus- ja tutkimuskeskus.”

Työryhmä muistuttaa, että laki Ystävyydenpuistosta velvoittaa huolehtimaan perustetuista suojelualueista. Kuhmossa on Suomen Ympäristökeskuksella tutkimuskeskus, jossa Metsähallitus / valtio voisi käynnistää tutkimuksen suurpetojen haaskaruokinnan vaikutuksista esimerkiksi petojen kesyyntymiseen. Ympäristökeskuksen tutkimuskeskus on tullut Kuhmoon kompensatona vanhojen metsien suojelusta.

Haittojen kompensointi

Valtion tulisi luoda mekanismi, kuinka tiheälle petoalueelle kompensoidaan petojen aiheuttamia vahinkoja ja haittoja. Tämä voisi olla osa valtiosuusjärjestelmää.

Tiedotus ja valistaminen

Luontoon ja erityisesti petoihin liittyvää tiedotusta ja valistusta tulisi lisätä. Ihmisen ja luonnon sopusointuiselle rinnakkainelolle ja konfliktien ennaltaehkäisylle tulisi muodostaa paremmat edellytykset.

Kuhmolaisen metsästyskulttuurin säilymistä luontoa ja sen moninaisuutta kunnioittavana harrastuksena ja metsästysmatkailun perustana tulee edistää.

Metsäpeuran suojelu

Metsäpeuran erityiskohtelua Kainuussa pl. poronhoitoalue tulisi jatkaa, tavoitteena on turvata metsäpeurakannan elinvoimaisuus Kainuussa. Metsäpeurakanta Kainuussa on pienentynyt dramaattisesti.

Työryhmä esittää, että metsäpeuroille perustetaan Kainuuseen erityisalue. Ympäristökeskuksen Kuhmon tutkimuskeskuksen tilat olisivat käytettävissä metsäpeuroja koskevan tutkimuksen tekemiseen.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn Kuhmon suurpetotyöryhmän loppuraportin.

Vt. kaupunginjohtaja teki seuraavaan muutetun päätösehdotuksen:
Kaupunginhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn Kuhmon suurpetotyöryhmän loppuraportin ja toimittaa loppuraportin tarpeellisille sidosryhmille toimenpiteitä varten.

Päätös

Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi vt. kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen.